

LEGE Nr. 116 din 15 martie 2002
privind prevenirea si combaterea marginalizarii sociale

EMITENT: PARLAMENTUL

PUBLICATA ÎN: MONITORUL OFICIAL NR. 193 din 21 martie 2002

Parlamentul României adopta prezenta lege.

CAP. 1

Dispozitii generale

ART. 1

Caracterul social al statului român, prevazut în Constitutie, impune instituirea unor masuri pentru evitarea degradarii nivelului de trai si pastrarea demnitatii tuturor cetatenilor.

ART. 2

Obiectul prezentei legi îl constituie garantarea accesului efectiv, în mod deosebit al tinerilor, la drepturi elementare si fundamentale, cum sunt: dreptul la un loc de munca, la o locuinta, la asistenta medicala, la educatie, precum si instituirea unor masuri de prevenire si combatere a marginalizarii sociale si mobilizarea institutiilor cu atributii în domeniu.

ART. 3

Marginalizarea sociala, în sensul prezentei legi, se defineste prin pozitia sociala periferica, de izolare a indivizilor sau grupurilor cu acces limitat la resursele economice, politice, educationale si communicationale ale colectivitatii; ea se manifesta prin absenta unui minimum de conditii sociale de viata.

ART. 4

(1) Armonizarea politicilor destinate cunoasterii si prevenirii situatiilor care determina marginalizarea sociala se realizeaza cu participarea institutiilor publice, a comunitatilor locale, a reprezentantilor organizatiilor patronale si sindicale si a reprezentantilor societatii civile.

(2) Institutiile publice centrale si locale au obligatia sa stabileasca masuri si sa realizeze actiuni de combatere a marginalizarii sociale.

(3) Statul, prin institutiile sale, asigura informarea completa si accesul real la drepturile fundamentale ale cetatenilor.

CAP. 2

Garantarea accesului la drepturi elementare si fundamentale

SECTIUNEA 1

Accesul la un loc de munca

ART. 5

(1) Agentia Nationala pentru Ocuparea Fortei de Munca, denumita în continuare Agentia, are obligatia de a realiza un acompaniament social personalizat pentru tinerii cu vârste între 16 si 25 de ani aflatii în dificultate si confruntati cu riscul excluderii profesionale, în scopul facilitarii accesului lor la un loc de munca.

(2) Persoanele prevazute la alin. (1) au dreptul la consiliere profesionala si mediere din partea personalului specializat al Agentiei, prin întocmirea unui plan individual de mediere.

ART. 6

(1) În scopul integrarii sau reintegrarii în munca persoanele prevazute la art. 5 pot beneficia de plasare în munca la un angajator avizat de Agentie, în baza unui contract de solidaritate.

(2) Contractul de solidaritate poate fi încheiat între tânarul beneficiar si Agentie pe o durata de pâna la 2 ani, dar nu mai putin de un an.

(3) În sensul prezentei legi, termenul angajator nu exclude nici o entitate care, potrivit legislatiei în vigoare, are dreptul sa încadreze în munca personal.

ART. 7

În baza contractului de solidaritate angajatorul prevazut la art. 6 alin. (3) va încheia cu tânarul un contract individual de munca pe durata determinata, egala cu cea a contractului de solidaritate.

ART. 8

(1) Angajatorii care încadreaza tineri în conditiile unui contract de solidaritate, denumiti în continuare angajatori de insertie, vor încheia conventii cu Agentia prin care aceasta se angajeaza sa ramburseze lunar salariul de baza stabilit la data angajarii tinerilor, dar nu mai mult de 75% din câstigul salarial mediu net pe economie, comunicat de Institutul National de Statistica.

(2) Daca la data încetarii contractului de solidaritate angajatorii de insertie angajeaza tinerii prevazuti la alin. (1) cu contract individual de munca pe durata nedeterminata, acestia beneficiaza, în baza aceleiasi conventii, de rambursarea lunara a unei sume, în cuantum de 50% din indemnizatia de somaj convenita conform legii, pe care tânarul beneficiar ar fi primit-o daca ar fi fost disponibilizat la acea data.

(3) Suma prevazuta la alin. (2) se acorda angajatorului pe o perioada de maximum 2 ani, pâna la împlinirea de catre angajat a vârstei de 25 de ani.

ART. 9

Finantarea cheltuielilor necesare realizarii masurilor de stimulare a angajatorilor, prevazute la art. 8, se face din bugetul asigurarilor pentru somaj.

ART. 10

În functie de suma prevazuta în bugetul asigurarilor pentru somaj Agentia va încheia contracte de solidaritate cu tinerii, potrivit urmatoarelor prioritati:

a) tineri proveniti din centrele de plasament si centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate si al organismelor private autorizate în domeniul protectiei copiilor;

b) tineri singuri cu copii în întreținere;

c) tineri familisti cu copii în întreținere;

d) tineri familisti fara copii în întreținere;

e) tineri familisti care au executat pedepse privative de libertate;

f) alte categorii de tineri aflatii în dificultate.

ART. 11

Daca Agentia a încheiat contracte de solidaritate pentru toate persoanele aflate în evidenta acesteia în ultimele doua luni ale anului bugetar, în limita sumelor disponibile din bugetul asigurarilor pentru somaj, poate încheia suplimentar contracte de solidaritate si pentru alte persoane în vârsta de pâna la 35 de ani, cu respectarea prioritatilor prevazute la art. 10.

ART. 12

Modelul contractului de solidaritate prevazut la art. 6, al conventiei prevazute la art. 8, precum si modalitatile de finantare a cheltuielilor prevazute la art. 8 se stabilesc prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

SECTIUNEA a 2-a

Accesul la o locuinta

ART. 13

(1) În scopul facilitarii accesului la o locuinta al persoanelor în vârsta de pâna la 35 de ani, aflate în imposibilitatea cumpararii unei locuinte numai cu forte proprii, la nivelul consiliilor judetene si al Consiliului General al Municipiului Bucuresti se pot constitui sume din urmatoarele surse:

a) sume sau cote defalcate din veniturile ce se cuvin bugetului de stat, stabilite anual prin legea bugetului de stat;

b) o cota-parte stabilita anual din bugetul propriu al consiliului judetean, respectiv al Consiliului General al Municipiului Bucuresti;

c) o taxa stabilita anual, prin lege, pentru persoanele fizice detinatoare de locuinte neînchiriate, altele decât cele de domiciliu;

d) donatii, sponsorizari sau alte asemenea surse, acceptate conform prevederilor legale.

(2) Sumele prevazute la alin. (1) se administreaza de consiliul judetean, respectiv de Consiliul General al Municipiului Bucuresti.

ART. 14

(1) Din sumele prevazute la art. 13 consiliul judetean, respectiv Consiliul General al Municipiului Bucuresti, va acoperi integral valoarea estimata a avansului ce urmeaza sa fie platit pentru dobândirea unei locuinte sau chiria pe o perioada de pâna la 3 ani pentru o locuinta închiriată.

(2) Modalitatea de acoperire a avansului, respectiv a chiriei suportate de consiliul judetean, respectiv de Consiliul General al Municipiului Bucuresti, va fi stabilita prin normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(3) Valoarea avansului prevazut la alin. (1) se stabileste la începutul fiecarui an de catre consiliul judetean, respectiv de catre Consiliul General al Municipiului Bucuresti, în functie de prevederile actelor normative care reglementeaza constructia de locuinte, si poate fi ajustata periodic în raport cu evolutia preturilor de consum sau, dupa caz, a costurilor unei locuinte.

(4) În sensul prezentei legi, prin dobândirea unei locuinte se înțelege atât construirea unei locuinte noi, cât si cumpararea unei locuinte de pe piata libera, caz în care suma prevazuta la alin. (3) trebuie sa reprezinte cel puțin o treime din valoarea contractului de vânzare-cumparare.

(5) Persoanele care au beneficiat de avans potrivit prevederilor alin. (1) si (2) pot beneficia si de celelalte prevederi legale referitoare la subventionarea dobândirii în cazul cumpararii unei locuinte.

ART. 15

Consiliul judetean, respectiv Consiliul General al Municipiului Bucuresti, va stabili criteriile de acordare a sumelor prevazute la art. 13, tinând seama de urmatoarele prioritati:

a) tineri proveniti din centrele de plasament si centrele de primire a copilului din cadrul serviciilor publice specializate si al organismelor private autorizate în domeniul protectiei copiilor;

- b) familisti în vârstă de până la 35 de ani cu copii în întreținere;
- c) familisti în vârstă de până la 35 de ani fara copii în întreținere;
- d) alte persoane în vârstă de până la 35 de ani.

SECTIUNEA a 3-a

Accesul la asistenta de sanatate

ART. 16

Accesul la asistenta de sanatate pentru persoanele care au dreptul la venitul minim garantat se confirma de catre consiliile locale si se asigura în conditiile stabilite de legislatia privitoare la asigurarile sociale de sanatate pentru persoanele care au calitatea de asigurat, fara plata contributiei pentru asigurarile sociale de sanatate.

ART. 17

(1) Personalul medical din unitatile de asistenta de sanatate publica este obligat sa asigure pentru persoanele prevazute la art. 16 asistenta medicala de urgenta si curativa, pentru cazurile stabilite în normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi.

(2) Cheltuielile pentru serviciile prevazute la alin. (1) se suporta de la bugetul asigurarilor sociale de sanatate.

(3) Pentru persoanele prevazute la art. 16 consiliile locale au obligatia sa asigure conditii pentru accesul acestora la toate formele de asistenta de sanatate, inclusiv prin organizarea unor unitati de asistenta sociala în care sa fie îngrijite până la reinsertia lor sociala.

ART. 18

Masurile suplimentare si cu specific local privind accesul persoanelor defavorizate la asistenta medicala se stabilesc prin hotarâri ale consiliilor locale.

SECTIUNEA a 4-a

Accesul la educatie

ART. 19

(1) Persoanele de vârstă scolară care fac parte din familii care au dreptul la venitul minim garantat si au 2 sau mai multi copii si s-au înscris în învățământul obligatoriu prevazut de lege beneficiaza de bursa de scolarizare.

(2) Nivelul bursei de scolarizare se stabileste anual prin hotarâre a Guvernului si reprezinta o suma indexabila, acordata din bugetul de stat alocat Ministerului Educatiei si Cercetarii sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) În vederea pregatirii copiilor aflati în situatia prevazuta la alin. (1), în luna august a fiecarui an se acorda acestora, prin reprezentantii lor legali, 40% din cuantumul anual al bursei de scolarizare. Aceasta suma este destinata pentru cumpararea unor articole de îmbracaminte, încaltaminte si rechizite scolare.

(4) Diferenta de 60% din bursa de scolarizare se acorda în transe lunare sau, dupa caz, trimestriale, cu conditia frecventarii orelor de curs si obtinerii baremurilor de promovare.

(5) În cazul abandonului scolar sumele acordate potrivit prevederilor alin. (3) si (4), pentru anul scolar în care acesta s-a înregistrat, se recupereaza de la reprezentantul legal al copilului care le-a încasat, în conformitate cu dispozitiile specifice executarii silite a creantelor bugetare.

ART. 20

(1) Ministerul Educatiei si Cercetarii elaboreaza si aplica programe teritoriale pentru alfabetizarea adultilor.

(2) Participantii la aceste programe pot beneficia de bursa de alfabetizare, al carei quantum va fi stabilit prin hotarâri ale consiliilor locale, plata acesteia fiind asigurata din bugetele locale.

ART. 21

(1) Absolventii învățământului obligatoriu, care își continua studiile în unitatile de învățământ preuniversitar si în institutiile de învățământ superior, ale caror familii îndeplinesc conditiile prevazute la art. 19 alin. (1), beneficiaza lunar de bursa pentru continuarea studiilor.

(2) Nivelul bursei pentru continuarea studiilor se stabileste anual prin hotarâre a Guvernului si reprezinta o suma indexabila care sa acopere cel putin contravaloarea cazarii, respectiv a mesei în camine, internate si cantine, acordata din bugetul de stat alocat Ministerului Educatiei si Cercetarii sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

(3) Acordarea bursei pentru continuarea studiilor este conditionata de frecventarea orelor de curs si de obtinerea baremurilor de promovare.

ART. 22

Ministerul Educatiei si Cercetarii, din sumele alocate din bugetul de stat, va asigura accesul gratuit în tabere de odihna sau de instruire pentru beneficiarii burselor de scolarizare si ai burselor pentru continuarea studiilor, care au obtinut rezultate deosebite în procesul de învățământ.

CAP. 3

Masuri pentru prevenirea si combaterea marginalizarii sociale

ART. 23

Nivelul venitului net lunar pe o persoana, pâna la care o persoana este considerata ca fiind marginalizata, se stabileste anual, prin hotarâre a Guvernului, înaintea depunerii la Parlament a proiectului legii bugetului de stat.

ART. 24

În functie de nivelul venitului stabilit la art. 23 consiliile locale au obligatia sa identifice persoanele si familiile care se gasesc în aceasta situatie si sa stabileasca masuri individuale în vederea prevenirii marginalizarii sociale a acestora.

ART. 25

(1) În functie de nivelurile veniturilor stabilite în temeiul prevederilor art. 23 consiliile locale au obligatia de a asigura accesul persoanelor si familiilor marginalizate, identificate potrivit art. 24, la locuinta si la serviciile publice de stricta necesitate, cum sunt: apa, energie electrica, gaze naturale, termoficare etc.

(2) În scopul materializarii interventiei prevazute la alin. (1) consiliile locale pot încheia conventii cu furnizorii de servicii, prin care se angajeaza sa suporte o parte din datoriile pe care le au persoanele si familiile prevazute la art. 24.

(3) Sumele necesare mentionate în conventiile încheiate cu furnizorii de servicii potrivit alin. (2) se asigura din bugetul de stat alocat Ministerului Administratiei Publice sau bugetelor locale, potrivit legilor bugetare anuale.

ART. 26

Consilierea persoanelor cu scopul de a beneficia de drepturile stabilite de prezenta lege se asigura gratuit de catre institutiile de stat abilitate si de aparatul de lucru specializat al primariilor.

ART. 27

(1) Guvernul are obligatia de a prezenta anual în Parlamentul României Raportul privind situatia persoanelor si familiilor marginalizate, precum si programul pentru combaterea marginalizarii sociale a acestora.

(2) Consiliile locale au obligatia de a analiza trimestrial modul în care au fost aplicate masurile pentru prevenirea si combaterea marginalizarii sociale, prevazute în programul acestora.

CAP. 4

Dispozitii tranzitorii si finale

ART. 28

Actiunile, caile de atac si actele procedurale în legatura cu solutionarea litigiilor având ca obiect drepturi sau obligatii prevazute de prezenta lege sunt scutite de taxa de timbru.

ART. 29

În termen de 30 de zile de la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, în structura Ministerului Muncii si Solidaritatii Sociale se va înfiinta un compartiment de specialitate care va supraveghea si va monitoriza aplicarea masurilor privind combaterea marginalizarii sociale.

ART. 30

În termen de 90 de zile de la data publicarii prezentei legi în Monitorul Oficial al României, Partea I, Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale împreuna cu ministerele si celelalte organe ale administratiei publice centrale care au atributii în aplicarea masurilor stabilite prin prezenta lege vor elabora normele metodologice de aplicare a prevederilor prezentei legi, care se aproba prin hotarâre a Guvernului.

ART. 31

(1) Guvernul este autorizat ca, în termen de 90 de zile de la data intrarii în vigoare a prezentei legi, sa instituie masurile necesare pentru prevenirea evacuarii din locuinte a persoanelor defavorizate care au datorii la asociatiile de locatari/proprietari.

(2) Masurile prevazute la alin. (1) cuprind si modificarea sau îmbunatatirea procedurii de vânzare a locuintelor, în scopul eliminarii posibilitatii de achizitionare a locuintelor la un pret mult mai mic decât cel practicat pe piata libera, situatie determinata de lipsurile materiale cu care se confrunta vânzatorul.

ART. 32

Prezenta lege intra în vigoare la 90 de zile de la data publicarii ei în Monitorul Oficial al României, Partea I.

ART. 33

Pe data intrarii în vigoare a prezentei legi se abroga orice alte dispozitii contrare.

Aceasta lege a fost adoptata de Senat în sedinta din 18 februarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia României.

p. PRESEDINTELE SENATULUI,
PAUL PACURARU

Aceasta lege a fost adoptata de Camera Deputatilor în sedinta din 26 februarie 2002, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (1) din Constitutia României.

PRESEDINTELE CAMEREI DEPUTATILOR
VALER DORNEANU
